

Opvallende productie van liefdespijlen bij Monacha rubiginosa

Op 7 April 1950 verzamelde ik aan weerszijden van het verbindingswater van Rhoonsche Veer naar de Oude Maas een aantal exemplaren van *Monacha rubiginosa*. Aan de Rhoonse zijde 18 stuks, aan de zijde vallende onder de gemeente Poortugaal 14 stuks, welke ik in twee glazen bakjes zo lang mogelijk levend heb gehouden.

Nadat ik de bakjes bereids enige malen gereinigd en ververst had, viel mijn oog bij een schoonmaak op 20 Mei op een aantal los verspreid, in het Poortugaalse bakje liggende pijlen der dieren. Ik ben toen de bakjes op dit punt nader gaan inspecteren bij mijn niet te veelvuldige verversingen en ik heb de dode dieren daarbij ook naar mogelijkheid van pijl ontdaan. Een en ander leverde het volgende resultaat op met de Rhoonse dieren (18 stuks):

|         | levend | dood | losse pijlen | pijlen uit afge-<br>storven dieren |
|---------|--------|------|--------------|------------------------------------|
| 20 Mei  | 17     | 1    | 4            | 1                                  |
| 12 Juni | 7      | 10   | 9            | 5 (eieren)                         |
| 2 Juli  | 3      | 4    | -            | 3 (eieren en jongen)               |
| 29 Juli | -      | 3    | -            | 2                                  |

Dit is dus minstens 24 pijlen op 18 dieren over de periode van waarneming. Een stiefmoederlijk resultaat - op 20 Mei stond het bakje nagenoeg droog - in verhouding tot dat, verkregen met het bakje van de Poortugaalse dieren (14 stuks):

|         |    |   |    |                      |
|---------|----|---|----|----------------------|
| 20 Mei  | 14 | - | 12 | - (eieren)           |
| 10 Juni | 10 | 4 | 29 | 1 (eieren en jongen) |
| 30 Juni | 5  | 4 | 5  | 3                    |
| 29 Juli | -  | 5 | -  | 4                    |

Dit is dus minstens 54 pijlen op 14 dieren gedurende de tijd dat ik er attent op ben geweest! Copulatie heb ik niet waargenomen, noch ook behalve de pijl in de eigen pijlzak een andere pijl op of in enig dier aangetroffen, waarmee ik niet wil zeggen dat dit laatste niet het geval geweest kan zijn. De verkregen jongen stierven steeds spoedig af.

Indien iemand mij op een en ander commentaar kan leveren of wel literatuur ter zake aan de hand doen, ben ik zeer verplicht. Het betrokken materiaal heb ik bewaard, een enkel huisje en enige pijlen zijn in de verdrukking gekomen en teloor gegaan.

D.Aten

Naschrift redactie: Wij vestigen in dit verband de aandacht op de volgende twee publicaties: M.Braun. Notiz über die Zahl der vor der Begattung verbrauchten Liebespfeile, Nachrichtenblatt der deutschen Malak.Ges., 19, 1887, p.102-3. A.Sporleder. Ueber die Erneuerung des emittirten Pfeiles, Nachrichtenblatt, 3, 1871, p.17